

Gdańsk, 20.02.2023 r.

Ldz. 20/02/2023

Sz. P.

Krzysztof Kwiatkowski

Przewodniczący Komisji Ustawodawczej

Senat RP

Szanowny Panie Przewodniczący,

Działając w imieniu Związku Przedsiębiorstw Finansowych (ZPF), w związku z procedowaniem przez Senat RP ustawy o zmianie ustawy - Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (druk senacki 909) oraz przeprowadzonym posiedzeniem połączonych Komisji Ustawodawczej oraz Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji w tym przedmiocie w dniu 17 lutego br., podczas którego Komisje zarekomendowały przyjęcie kilkudziesięciu poprawek o charakterze legislacyjnym oraz merytorycznym, ponownie zwracamy się z uprzejmą prośbą o rozważenie poniższych propozycji poprawek.

Pragniemy zwrócić uwagę, iż poparcie Komisji uzyskały między innymi propozycje poprawek przedstawione przez Biuro Legislacyjne Kancelarii Senatu, wśród których znalazła się poprawka dotycząca projektowanego art. 804³ Kodeksu postępowania cywilnego (KPC). **Poprawkę tę oceniamy pozytywnie, regulacja ta jednak - zdaniem ZPF - wymaga dalszych zmian, o czym mowa w dalszej części pisma. Dodatkowo, proponujemy zmiany w zakresie regulacji art. 968 KPC oraz art. 1025 § 1 KPC, o czym szczegółowo niżej.**

Poprawka nr 1

Zgłaszamy postulat zmiany brzmienia projektowanego art. 804³ KPC na następujące:

*„Przepisy art. 804¹ oraz art. 804² § 1 nie mają zastosowania, jeżeli z przedłożonych dokumentów wynika, że przeniesienie uprawnienia: 1) ma charakter warunkowy, chyba że chodzi o warunek zawieszający, który spełnił się **przed złożeniem oświadczenia o wstąpieniu do postępowania** albo złożeniem wniosku o wszczęcie egzekucji, a wierzyciel lub osoba wstępująca do postępowania na miejsce wierzyciela przedłożyli dokument potwierdzający spełnienie warunku (...)”*

Uzasadnienie

Dotychczasowa redakcja przedmiotowego przepisu – uwzględniająca poprawkę przyjętą przez połączone Komisje – nadal skutkuje tym, że wyłączone z jego zastosowania pozostają wszystkie te przypadki, gdy do zbycia wierzytelności dochodzi w trakcie toczącego się już postępowania egzekucyjnego z wniosku poprzedniego wierzyciela, a więc sytuacje określone w art. 804¹ KPC (spełnienie warunku zawieszającego przed złożeniem wniosku o wszczęcie egzekucji jest w tych wypadkach z oczywistych względów niemożliwe).

W ocenie ZPF takie rozwiązanie jest niezasadne. Mając na uwadze praktykę obrotu, gdzie większość umów cesji zawierana jest pod warunkiem zawieszającym zapłaty ceny, należy stwierdzić, że przepis art. 804¹ KPC pozostawałby martwy. Warto również zauważyć, iż badanie spełnienia warunku zawieszającego w postaci zapłaty ceny przy złożeniu wniosku o wszczęcie egzekucji oraz przy składaniu oświadczenia o wstąpieniu w czynne postępowanie egzekucyjne ma ten sam charakter i niczym się nie różni.

Mając na uwadze powyższe postulujemy rozszerzenie wyjątku o jakim mowa w art. 804³ pkt 1 KPC również na sytuacje wstąpienia wierzyciela do toczącego się postępowania egzekucyjnego, jeżeli przejście uprawnień nastąpiło pod warunkiem zawieszającym, a warunek ten spełnił się przed złożeniem przez nowego wierzyciela oświadczenia w tym przedmiocie i wierzyciel przedłożył jednocześnie dokument potwierdzający spełnienie warunku.

Nieuwzględnienie proponowanej zmiany skutkować będzie koniecznością umorzenia postępowania egzekucyjnego oraz poniesieniem kosztów związanych z umorzeniem postępowania na wniosek wierzyciela w związku ze zbyciem wierzytelności w toku egzekucji, nadto wyłączeniem spraw z obrotu w związku ze sprzedażą wierzytelności, a także wystąpieniem niekorzystnego czynnika jakim jest upływ czasu (przed kolejnym wszczęciem egzekucji).

Poprawka nr 2

Postulujemy rezygnację z *uchylania § 2 w art. 968 KPC*.

Uzasadnienie

Projekt ustawy przewiduje uchylenie przepisu art. 968 § 2 KPC, o treści: „Za zgodą wierzyciela, którego wierzytelność znajduje pokrycie w cenie nabycia, nabywca może tę wierzytelność zaliczyć na poczet ceny. Wierzyciel wyraża zgodę w dokumencie z podpisem urzędowo poświadczonym albo do protokołu nie później niż w terminie, w którym nabywca ma obowiązek uiścić cenę nabycia.”. Powyższa instytucja umożliwia wierzycielowi egzekucyjnemu szybsze odzyskanie wierzytelności, co z uwagi na rosnący poziom inflacji, obecne otoczenie gospodarcze oraz realia funkcjonowania systemu sprawiedliwości, zyskuje na znaczeniu.

Przede wszystkim aktualna regulacja zwiększa efektywność egzekucji. Wierzyciel, posiadający wierzytelność znajdującą pokrycie w cenie nabycia, z różnych przyczyn może nie być zainteresowany nabyciem (przejęciem) nieruchomości w licytacji i możliwością zapłaty ceny gotówką lub przy użyciu własnej wierzytelności, zgodnie z art. 968 § 1 KPC. W takich sytuacjach wierzyciel, chcąc uzyskać zaspokojenie, wyraża zgodę nabywcy na posłużenie się wierzytelnością i zaliczenie jej na poczet ceny. Istniejąca regulacja pozwala również na zaspokojenie wierzyciela w sytuacji, gdy cena wywołania w licytacji komorniczej nie jest atrakcyjna dla potencjalnych nabywców. Prowadzenie postępowania egzekucyjnego z

nieruchomości kończącego się bezskutecznymi licytacjami w oczywisty sposób jest bezcelowe. Obecnie obserwowany jest spadek liczby uczestników licytujących i powrót do sytuacji odnotowywanej w czasie kryzysu z 2008 roku. Egzekucje potrzebują zatem działań stymulujących i rozwiązań zwiększających efektywność. Skuteczne egzekucje to jeden z czynników likwidowania zatorów płatniczych i ich dalszych negatywnych konsekwencji (które w czasie wyższej inflacji będą rosły).

Dotychczasowa regulacja zapewnia również szybkość postępowań dotyczących wierzytelności zabezpieczonej hipoteką nabytej w toku egzekucji. Nadto, wierzyciel egzekwujący odzysk z wierzytelności nie musi oczekiwać na długotrwałe realizowanie planów podziału, przysądzeń, przybić i innych czynności. Końcowo, warto zwrócić uwagę, iż za regulacją przemawia również możliwość rozliczania w ramach finansów spółki celowej podatku VAT w wypadku nabywania nieruchomości komercyjnych.

Poprawka nr 3

Postulujemy o dodanie pkt 9¹ o treści „*należności alimentacyjne przyszłe - w wysokości stanowiącej równowartość minimalnego wynagrodzenia za pracę za okres roku - na każdego wierzyciela prowadzącego egzekucję*” w art. 1025 § 1 KPC, zamiast projektowanego pkt 2¹ w przedmiotowym artykule.

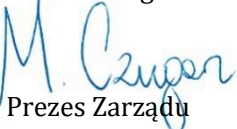
Uzasadnienie

Proponowane rozwiązanie uznać należy za sprawiedliwe względem wierzycieli hipotecznych oraz wierzycieli egzekwujących. Alimenty niewymagalne nie mogą korzystać z pierwszeństwa zaspokojenia w egzekucji z nieruchomości, ruchomości oraz wierzytelności i innych praw majątkowych, które nie mają charakteru okresowego. Właściwym jest uwzględnienie alimentów niewymagalnych w ostatniej kategorii zaspokojenia. Wówczas zarówno wierzyciele hipoteczni jak i egzekwujący mogliby zostać należycie zaspokojeni, a nadwyżka środków uzyskanych z egzekucji stanowiłaby rezerwę dla wierzycieli alimentacyjnych. Aktualnie proponowane zaś rozwiązanie przerzuca koszt zabezpieczenia przyszłych alimentów na wierzycieli hipotecznych i wierzycieli egzekwujących, co wypacza sens prowadzenia egzekucji, w szczególności zaś egzekucji z nieruchomości.

Licząc na uwzględnienie zaprezentowanych powyżej propozycji poprawek, zapewniam o dyspozycyjności ekspertów ZPF dla Pana Przewodniczącego. W przypadku potrzeby jakichkolwiek dodatkowych wyjaśnień lub uzupełnień w przedmiotowej sprawie pozostaję do dyspozycji.

Z poważaniem,

Marcin Czugan

Prezes Zarządu